

”Politiken är värd all möda”

Aktuell just nu

Namn: Ulla-Britt Holmberg

Bor: Höga i Gistad

Familj: Per-Olof, Ville, 26, Hanna, 24, Anton, 19, Sigrid 17, katterna Kattarina och Gustaf, kanariefågeln Örjan.

Läser: faktaböcker, skönlitteratur

Fritidsintressen: att slipa smyckestener av urberg, knyppla, sy, sticka och väva, om tiden räcker.

Hör hemma politiskt: centerpartiet

Uppdrag: distriktsordförande för centerkvinnorna, sitter i förbundsstyrelsen, Tekniska verkens styrelse, polisstyrelsen. Nämndeman i länsrätten.

Foto: JOHNNY GUSTAVSSON

– Är politiken värd allt? Det kraftigt ökande politikerföraktet var en av de saker Ulla-Britt Holmberg lade i vågskålen när hon funderade på om hon skulle fortsätta jobba politiskt.

Många gånger har Ulla-Britt Holmberg åkt hem från politiska möten och tänkt: Nej, jag orkar inte.

Förra året åkte hon inte på en enda logdans. Hon var trött på att försvara sig mot det svepande politikerföraktet när folk blev lite runda under fötterna.

Så varför fortsätter hon?

-För mina barns och barnbarns skull.

-Jag tror att det samhälle som är bra för kvinnor och barn är bra också för män.

Men vi har ett samhälle som inte är på barns eller kvinnors villkor.

Om det politiska systemet är dåligt måste man försöka förändra det inifrån.

Färre kvinnor

Det kan ju låta självklart. Men att jobba politiskt är allt mindre självklart, framför allt för kvinnor.

Correspondentens kartlade avhoppet i nio kommuner och i landstinget och fick fram att var femte politiker hoppat av under de senaste tre-fyra åren. Fler kvinnor än män har avgått.

Ulla-Britt Holmberg står som andra namn på kommunlistan i Linköping inför höstens val. Hon säger att hon funderade mycket på om hon skulle fortsätta. Hon frågade sig själv: Är det värt det?

Politikerföraktet och "det kvalificerade skitsnacket" har blivit allt jobbigare. Det politiska arbetet tar tid och kraft, inte sammanträdena så mycket som förberedelserna. Det kan ta år innan det demokratiska arbetet ger något resultat.

Hon kom fram till att det ändå var värt mödan. De starka i samhället, de klarar sig alltid. Men inte barn och gamla, de svaga grupperna. Hon vill jobba med det som av någon anledning brukar kallas mjuka och traditionellt kvinnliga frågor. Hon tror på systerskap över partigränserna, på att jobba tillsammans med sakfrågor som inte har politisk laddning, som trygga bostadsområden och kvinnofrid.

-Ja, jag är feminist. I den bemärkelsen att jag anser att vi ska ha samma villkor, män och kvinnor. För mig är det grunden.

Hennes politiska liv började när barnen var små och deras skola i Gistad var nedläggningshotad. Som upprörd förälder började hon leta efter det politiska engagemanget mot nedläggningen och fann det hos centerkvinnorna. Nu är hon sedan många år distriktsordförande.

Präst i örat

Solen lyser över Höga och den rundmagade Kattarina stryker sig mot våra ben när vi hittar Ulla-Britt Holmberg i det nya växthuset där hon planterar physalis i

kruka.

I hennes vänstra örsnibb dinglar en svartrockad präst.

-Min personliga protest mot den manliga strukturen, säger hon och skrattar.

Vid det stora bordet i köket pratar hon om det hon ser som det stora hotet mot demokratin: Att allt färre, framför allt färre kvinnor, ställer sig utanför det politiska arbetet.

De som redan har fullt upp med jobb och familj, barn och gamla anhöriga har ingen fritid över, ingen ork över.

-Vi ser rätt tydligt att många av de tjejer som hoppar av är de som jobbar med människor; inom barnomsorg, äldreomsorg eller i skolan. De är hårt pressade på jobben där det inte finns vikarier och där de förr eller senare inte klarar av gliringarna eller skuld känslorna för att kompisarna får jobba mer när de är borta.

I det här klimatet är det ingen merit att vara politiskt (eller fackligt) aktiv. Inte heller när du söker jobb.

Det kan snarare vara så att du får nobben just därför, samma attityd som möter rökare, överviktiga och homosexuella. Men det är svårt att bevisa, säger Ulla-Britt, själv arbetslös

Lilla vännen

Inom partierna har ingenting revolutionerande hänt.

Kvinnor klappas fortfarande mentalt på huvudet och kallas lilla vän av gubbar i alla åldrar. Den maktanalys som centerkvinnorna gjorde inom det egna partiet visade att väldigt få kvinnor fanns på inflytelserika poster. Läget var uruselt.

Ulla-Britt Holmberg och hennes medsystrar fortsätter att stänga sina huvuden blodiga. Men centerpartister är inte värre än andra, säger hon.

Det som är oerhört oroande är att så få unga vill jobba politiskt. Inte bara kvinnor avstår utan också de unga männen som hellre satsar på karriären eller på familjen.

Då återstår en maktelit, övervägande manlig med tydlig hierarki.

-Det är livsfarligt. Då måste man förändra det politiska systemet och maktfördelningen.

Politikerroll i förändring kallas ett projekt som drivits av Kommunförbundet och där de flesta partier varit med. Unga politiker har fått äldre mentorer, både män och kvinnor. Det har varit lärorikt för alla, inte minst för männen, säger Ulla-Britt Holmberg.

Hon har själv jobbat med ett projekt där hon pratat demokrati med niorna i Östergötland med utgångspunkt från barnkonventionen och de mänskliga rättigheterna. Hon upptäckte med viss förskräckelse hur stora brister som finns

i skolorna, i elevernas kunskaper om rättigheter och skyldigheter.

- Vi räknar med att de ska komma ut i livet och kunna de demokratiska spelreglerna, men det kan de inte.

De politiska ungdomsförbunden var förr en politisk skola men har fått allt svårare att värva nya medlemmar i konkurrens med allt annat. Skolans roll är alltså oerhört viktig. Den måste också lära barnen respekt för andra.

-Du får inte som tjej acceptera att bli kallad hora eller att bli slagen. Det är inte värdigt. Vi får aldrig acceptera rasism och nazism.

Hon drömmer om ett ungdomsfullmäktige där unga får ansvar och makt.

-Över huvud taget tycker jag att varje medborgare någon gång under sitt liv, kanske 4-5 år, skulle jobba politiskt. Det råder en okunskap och ett förakt som man skulle få bort då.

-Det är baske mig vår skyldighet.